

ת"פ (מרכז) 10243-01-23 - מדינת ישראל נ' ניצן ניאזוב

ת"פ (מרכז) 10243-01-23 - מדינת ישראל נ' ניצן ניאזוב ע"י ואח'מחוזי מרכז

ת"פ (מרכז) 10243-01-23

מדינת ישראל

באמצעות עו"ד גבי פאר, פמ"מ (פלילי)

נגד

1. ניצן ניאזוב ע"י

ב"כ עו"ד רעות קורוליק

2. נטע מלק - עניינה הסתיים

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

[30.12.2024]

כבוד השופטת מרב גרינברג

גזר דין בעניינו של נאשם 1

רקע כללי

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, בשתי עבירות של סחר בסם מסוכן לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973 (להלן: "הפקודה"), ובעבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית בצוותא לפי סעיף 7(א)+ (ג) רישא לפקודה וסעיף 29(א) לחוק העונשין.

2. כנטען בכתב האישום המתוקן, הנאשם ונטע, נאשמת 2 (להלן: "נטע") הם בני זוג ומכרים של יוסף קצב. אהובה קצב ונתנאל יוסף פדידה הם בני משפחתו של קצב. בתקופה הרלבנטית לכתב האישום, חודשים 11-12.22, ניהל קצב דירות ובתים לאחסנה, אריזה והפצה של סמים מסוכנים, בית אחד בעיר רעננה, והשני בשערי תקווה (להלן: "הבתים"). במסגרת האישום הראשון שכרה אהובה קצב את הבית ברעננה, החל מסוף חודש נובמבר 22 ועד ליום 18.12.22 סחרו הנאשם וקצב בסמים בבית ברעננה, ונטע סיפקה סמים מסוג קנאביס. בתקופה זו, במספר רב של מקרים, שימשו הנאשם ונטע כמקבלי משלוח סמים מספקים, מחסנאים, אורזים ומפיצים של סמים שנועדו לשליחויות ללקוחות, הנאשם הפיץ את הסמים באמצעות קטנוע או רכב שהיו בשימוש ובהתאם להוראותיו של קצב. קצב שילם לנאשם שכר בכסף ובסמים מסוג קנאביס במשקל עשרות גרמים בכל פעם. ביום 18.12.22 החזיקו הנאשמים וקצב בצוותא בבית ברעננה סם מסוג קנאביס במשקל של כ-14.30 ק"ג, חלקו מחולק למנות, בשווי מוערך של 429,000 ₪, משקל ושקיות לחלוקה. במסגרת האישום השני הורה קצב לנתנאל לשכור בית בשערי תקווה. החל מיום 1.11.22 ועד ליום 18.12.22 סחרו הנאשם, קצב ונתנאל בסמים מסוג קנאביס, קצב הוא זה שהנחה את הנאשם והורה לו כיצד לפעול לקבלת סמים מספקים, לארזם ולהפיצם באמצעות רכב או קטנוע שהיו בשימוש באותה עת. נתנאל שימש כמקבל משלוח הסמים, מחסנאי, אורז ומפיץ בהתאם להנחיות קצב. קצב שילם לנאשם ולנתנאל שכר עבור פעילותם, לנאשם גם באמצעות סמים. בגין מעשי הנאשם בבית ברעננה הורשע בעבירות של סחר בסמים והחזקת סם שלא לצריכה עצמית, בגין מעשיו בבית בשערי תקווה הורשע בעבירת סחר בסם.

3. הצדדים הגיעו להסדר טיעון בעניין הנאשם לפיו הוא יורשע בכתב האישום המתוקן, יופנה לתסקיר, המאשימה תעתור לעונש ראוי בן 12 חודשים, מאסר על תנאי וקנס, תבקש להכריז עליו סוחר סמים ולחלט את הרכוש המפורט בסיפת כתב האישום. ההגנה חופשייה בטיעוניה.

4. להשלמת התמונה יצוין, כי עניינם של יתר המעורבים בפרשה הסתיים כמפורט להלן:

נטע הורשעה במסגרת הסדר טיעון בעבירות של אספקת סם והחזקת סם שלא לצריכה עצמית (אישום ראשון), המאשימה עתרה בעניינה למאסר בן 8 חודשים בדרך של עבודות שירות. בעניינה של הנאשמת התקבל תסקיר הסוקר את נסיבות חייה המורכבות, מצבה הנפשי אך הוא לא בא בהמלצה טיפולית. נקבע מתחם הנע בין מספר חודשי עבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר, הנאשמת נדונה ל-3 חודשי עבודות שירות וענישה נלווית (גזר דיני מיום 1.4.24);

יוסף קצב נדון במסגרת הסדר טיעון סגור, ולאחר שצירף תיק נוסף בגין גידול מעבדת סם בהיקף של 100 ק"ג, למאסר בן 22 חודשים (גז"ד מיום 3.7.23 בת"פ 10326-01-23). הנאשם, בעל עבר פלילי, נדון לעונש מאסר מתון ביותר על רקע קשיים ראיתיים ולצדו קנס בסך 100,000 ₪, וחילוט כספים בהיקף של כ-40,000 ₪; אהובה קצב, אמו של יוסף, נדונה בגין מעורבותה בפרשה זו בעבירה של החזקת חצרים לפי סעיף 9 לפקודה, אותו צירפה לתיק שבו הורשעה בהחזקת מקום לשם זנות, לעונש של 4.5 חודשי עבודות שירות וענישה נלווית (ת"פ (מח' ת"א) 25783-05-21, מיום 7.2.24);

נתנאל פדידה נדון בגין עבירה של אספקת סם והחזקת סם שלא לצריכה עצמית (אישום שני) ל-7 חודשי עבודות שירות. המאשימה עתרה בעניינו, במסגרת הסדר טיעון, למתחם הנע בין 6-18 חודשי מאסר ולעונש ראוי בן 10 חודשי מאסר. התקבל בעניינו תסקיר חיובי, בגזר הדין קבעתי כי חלקו דומה לזה של הנאשם שלפניי (ת"פ 10326-01-23, גזר דין מיום 8.12.24). עוד חולטו בהסכמה 40,000 ₪ שנתפסו אצלו. תסקירי שירות המבחן

5. הנאשם כבן 30, עובד כשכיר בעסק לתיקון צמיגים, מנהל קשר זוגי עם נאשמת 2, נטע. נסיבות חייו מורכבות, הנאשם גדל בסביבה רווית אלימות, סבל מחוסר יציבות במקום מגוריו, לעיתים עבר להתגורר בבתי אחרים. הנאשם השלים 12 שנות לימוד, התמודד עם קשיים בתפקוד הלימודי, עשה שירות צבאי מלא, ריצה מאסר צבאי בגין עבירות משמעת. הנאשם היה מעורב בפלילים בשני הליכים משפטיים בגין ביצוע עבירות סמים והפרעה לשוטר. בשני המקרים נדון לענישה שיקומית והוטלו עליו צווי של"צ. במקרה הראשון, בשנת 2018, ובהמשך, בשנת 2019, התרשם שירות המבחן שמדובר בבחור צעיר, בעל שאיפות נורמטיביות אשר הביע חרטה על התנהגותו, ובית המשפט אימץ את המלצות התסקירים. הנאשם מסר שהחל לצרוך סמים וחומרים מסכנים החל מגיל 19, מאז מעצרו בתיק זה הפסיק את השימוש בסמים.

6. הנאשם נוטל אחריות על מעשיו בתיק, לדבריו ביצעם על רקע מעורבות בעולם הסמים וקשיים כלכליים, לא הצליח באותה עת לבחון את השלכות מעשיו והיה ממוקד בסיפוק צרכיו בלבד. כיום מבין ששגה, זקוק לסיוע של גורמי הטיפול ופנה מיוזמתו לטיפול במרכז "התחלה חדשה". מדיווח שהתקבל מהמרכז, הנאשם שולב בקבוצה טיפולית למתמודדים עם בעיית התמכרות, משתף פעולה ונרתם להליך הטיפול המצוי בראשיתו (נכון ל-6/24). שירות המבחן מנה בתסקירו גורמי סיכון וביניהם קשיים בקבלת סמכות וחוסר אמון בגורמי סמכות ומסד, העדר תחושת שייכות ודימוי עצמי נמוך וכן קושי בוויסות דחפים ורגשות. כגורמי סיכוי צויין כי על אף תנאי גדילה מורכבים הצליח לנהל אורח חיים נורמטיבי, עובד, מנהל קשר זוגי יציב ומביע נכונות טיפולית. עוד התרשמו כי ההליך המשפטי מהווה עבורו גורם מרתיע ומדרבן. דודתו אצלה מתגורר מהווה עבורו גורם תמיכה. שירות המבחן העריך כי קיים מהנאשם סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק ולחזרה לשימוש בסמים בהעדר המשך טיפול.
7. בתסקירו המשלים (מיום 11.11.24) המשיך שירות המבחן ללוות את הליכי הטיפול שבהם נתון הנאשם, הנאשם המשיך בתכנית טיפולית במרכז "התחלה חדשה", להערכת גורמי טיפול הנאשם מחוייב לטיפול, משתף בפתיחות אם כי מתקשה עדיין לחבר את התמכרותו לעולם הרגשי. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מגלה מחויבות מלאה להליכי הטיפול, עורך תהליך של בחינה עצמית ביחס לדפוסי חשיבה וקבלת החלטות שגויים בחייו ומצליח להפיק תועלת מהטיפול. לאור כל זאת המליץ שירות המבחן על ענישה שיקומית חינוכית בדמות צו של"צ בהיקף של 300 שעות. תמצית טיעוני הצדדים
8. המאשימה, ע"י ב"כ עו"ד פאר, עמד בטיעונו על חומרת מעשי הנאשם ופגיעתם בציבור. לטענת המאשימה חלקו של הנאשם בפרשה מרכזי, הוא סחר בסמים והחזיק בצוותא כמות סם גדולה לצורך מסחר. חלקו קטן משל קצב אך גדול משל שאר המעורבים, הוא היה מעורב בפעילות סמים בשני מקומות, הפיץ סמים ללקוחות והיה לו תפקיד מרכזי בפרשה. המאשימה ביקשה לגזור על הנאשם 12 חודשי מאסר וענישה נלווית כולל קנס, לטענתה הנאשם קיבל הזדמנויות בעבר, נדון לענישה שיקומית ולא שינה את דרכיו. הנאשם אמנם שולב בהליכי טיפול אך לא מדובר בשיקום מובהק אלא בעיקר בהשתתפות בקבוצה טיפולית במסגרת פרטית. לפיכך יש לבחון את עניינו, נוכח עברו, ביתר זהירות ולא להקל עמו פעם נוספת.
9. ב"כ הנאשם, עו"ד רעות קורליק, עתרה לאימוץ המלצת שירות המבחן במלואה. לטענתה מדובר בנאשם שעבר משברים קשים, היה מכור לסמים ועובר הליך שיקומי ארוך טווח ומוצלח. הנאשם חווה בעברו טראומות, התנהל שנים רבות באופן השרדתי והוכיח את עצמו. עוד נטען כי בתיק התגלעו קשיים ראייתיים רבים, חלקו אינו שונה באופן משמעותי מזה של נטע, הוא עבד כשכיר בעיקר בשל מצב כלכלי קשה בו היה נתון. הנאשם עבר הליכי טיפול במרכז "התחלה חדשה" (הוגש דו"ח מטעם המרכז, נ/1). הנאשם כיום בן 30, מצוי בזוגיות, בת זוג עתידה ללדת בקרוב. לנאשם עבר פלילי אך הוא מינורי וישן, הוא הפסיק להשתמש בסמים, מוסר בדיקות שתן נקיות, ונעזר בגורמי תמיכה. הנאשם מפרנס את משפחתו הצעירה, עובד בעבודה פיזית קשה לשביעות רצון מעבידו. לטענת ההגנה יש לקבוע בעניין הנאשם מתחם דומה לזה שנקבע בעניין נטע המתחיל בעבודות שירות. נוכח הליך השיקום המשמעותי, הפגיעה בפרנסתו ובהליכי שיקומו, עותרת ההגנה להסתפק בצו של"צ, קנס מינימלי וצו מבחן.
10. הנאשם בדברו האחרון לעונש הביע חרטה על מעשיו, והוסיף שלמד לעבוד קשה ללא קיצורי דרך. דיון והכרעה

11. הנאשם הורשע בסחר בסם ובהחזקת סם קנאביס בכמות לא מבוטלת, מדובר במעשים שבוצעו בסמיכות אך במקומות שונים, בהתאם לפסיקה ניתן לראות בהם אירוע עונשי אחד. מעשי הנאשם פגעו פגיעה מוחשית בערכים חברתיים וביניהם הגנה על שלום הציבור והגנה על בריאותם של הצורכים את הסמים.
12. בשורה ארוכה של פסקי דין עמד בית המשפט העליון על הסיכון הנשקף מעבירות סמים חמורות, שהפכו רעה חולה שיש למגרה ועל ההכרח לעצור את התפשטות נגע הסמים בחברה, בין היתר על-ידי השתת ענישה מרתיעה על הנוטלים חלק ממערך הפצת הסמים. (ראו ע"פ 966/94 אלי אמזלג נ' מדינת ישראל (10.12.1995)). בעניינו, הנאשם נטל חלק במיזם לאחסנה והפצת סמים מסוג קאנביס. בראש מערך ההפצה עמד קצב, שבהתאם להנחיותיו שכרו המעורבים שני בתים בהם אוחסנו סמים, תפקידם של המעורבים האחרים, לרבות הנאשם, היה לארוז את הסם במנות, הנאשם אף הפיץ את הסמים ללקוחות. חלקו קטן משמעותית מזה של קצב ודומה לזה של נתנאל, עם זאת הוא היה מעורב בביצוע עבירות סחר בסם בשני הבתים. חלקו חמור מזה של נטע, שתפקידה התמצה באספקת סם במסגרת האישום הראשון. הנאשם ביצע את המעשים על רקע מעורבותו בעולם הסמים ונוכח מצוקה כלכלית בה היה שרוי.
13. בחינת מדיניות הענישה המקובלת בעבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית מעלה מתחם הענישה מגוון ורחב, כשניתן משקל לסוג הסם, כמותו ונסיבות ההחזקה. אשר לעבירות הסחר בסם אפנה לרע"פ 8695/19 פסו נ' מדינת ישראל (5.1.20), הנאשם הורשע, על יסוד הודאתו, ב-29 עבירות סחר במשקלים הנעים 1 גרם ל-10 גרם סם קנאביס. בית המשפט גזר עליו 18 חודשי מאסר וענישה נלווית. ערעור מדינה שהוגש לבית המשפט המחוזי התקבל ועונשו הוחמר ל-28 חודשי מאסר. בית המשפט העליון דחה בקשתו לר"ע; רע"פ 4687/15 פלג נ' מדינת ישראל (13.8.15), הנאשם הורשע בשורה של עבירות סחר למשך תקופה של שנה. הנאשם, ללא עבר פלילי, עבר הליך שיקומי נדון ל-24 חודשי מאסר. בערעורו לבית המשפט המחוזי מצא זה להקל בעונשו ולהעמידו על 18 חודשי מאסר. בקשתו לר"ע נדחתה.
14. עוד יש מקום להתייחס כבר בשלב זה למתחמים והעונשים שנקבעו בעניין המעורבים האחרים בפרשה. בעניין נתנאל עתרה המאשימה למתחם שנע בין 6-18 חודשי מאסר, בעניינה של נטע ל-8 חודשי עבודות שירות. קצב הורשע בנוסף לתיק זה ותפעול מעבדת סם בהיקף נכבד, נדון, כאמור, למאסר בן 22 חודשים.
15. בהנתן נסיבות מעשי הנאשם וחלקו, בשים לב לעונשים שהוטלו על האחרים שבפרשה, מצאתי לקבוע מתחם ענישה הנע בין 10-24 חודשי מאסר.
16. המאשימה עותרת לגזור על הנאשם מאסר בן 12 חודשים, בעיקר בשל מעורבות פלילית קודמת וסבורה שיש להתייחס בספקנות להליכי הטיפול שעובר בתיק זה, בעיקר בשל הזדמנויות טיפוליות דומות שניתנו לו בעבר ולא גרמו לשינוי דרכיו. ההגנה עותרת לאימוץ המלצות שירות המבחן במלואן ולענישה שיקומית הכוללת צו של"צ, וזאת נוכח נכונות ושיתוף פעולה טיפולי והפגיעה בפרנסתו ככל שיוטל על הנאשם מאסר ולו בדרך של עבודות שירות. לאחר שבחנתי את עתירות הצדדים, תסקירי שירות המבחן וחווות דעת גורמי הטיפול, מצאתי כי לנאשם סיכוי גבוה לשיקום וניתן לחרוג בעניינו ממתחם הענישה ההולם לקולא. עם זאת, אין מקום ליתן משקל בלעדי לשיקולי שיקומו של הנאשם נוכח תיקי עבר וטיב הליכי הטיפול שבהם משולב.

17. סעיף 40ד'א(לחוק העונשין) מורה כך: "קבע בית המשפט את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה ומצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם, רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו, וכן להורות על נקיטת אמצעי שיקומי כלפי הנאשם, לרבות העמדתו במבחן לפי סעיפים 82 או 86 או לפי פקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט-1969". ואולם, אין די בנאשם המראה נכונות כנה להשתלב בהליך שיקום אלא יש להציג הליך משמעותי המגלה פוטנציאל שיקומי ממשי, תוך קביעה כי הסיכוי לביצוע עבירות נוספות בעתיד הוא נמוך ביותר (ראו ע"פ 1903/13 עיאשה נ' מדינת ישראל (14.07.2013)). לתסקיר שירות המבחן בהקשר זה מעמד משמעותי ביותר, אם כי כמובן שאינו מחייב את בית המשפט.
18. בענייננו מדובר בנאשם צעיר ואינטליגנטי שגדל בנסיבות חיים מורכבות ביותר אך הצליח לסיים את לימודיו ולשרת בצבא. הנאשם נדון בשני תיקים בגין עבירות סמים, עינתי בגזרי הדין שהוגשו ומהם עולה כי התקבלו בעניינו תסקירים חיוביים הממליצים להעדיף את שיקומו, בית המשפט מצא לאמץ את המלצות שירות המבחן והסתפק בצווי של"צ. אמנם מרישומיו הקודמים חלף זמן אך נראה כי חרף כלים טיפוליים שרכש, שב הנאשם בעיקר במצבי מצוקה ומשבר לבצע עבירות פליליות ולהשתמש בסמים.
19. כיום הנאשם בן 30, מנהל אורח חיים נורמטיבי, בת זוגו מצויה בהריון מתקדם, הוא עובד באופן מסודר ונמנע משימוש בסמים. הנאשם שולב בטיפול בשירות המבחן ופנה מיוזמתו למסגרת טיפולית פרטית, להערכת כלל גורמי הטיפול הנאשם מחויב להליכי הטיפול, מגלה תובנה לבעייתיות בהתנהלותו ונתרם מהטיפול. שירות המבחן עוקב אחר ההליך הטיפולי של הנאשם זמן ממושך ובא בהמלצה להעדיף את האפיק השיקומי ולהסתפק בענישה טיפולית-חינוכית. על יסוד כל האמור מצאתי כי הנאשם עובר הליך טיפולי ארוך טווח ואפקטיבי, הורתע מההליך המשפטי, והסיכון הנשקף ממנו להישנות התנהגות עוברת חוק פחת. ככל שהנאשם לא היה משולב בדרך טיפולית היה נכון למקם את עונשו גבוה מתחתית המתחם, נוכח שיקולי שיקום מצאתי לחרוג ממתחם הענישה לקולא ולגזור על הנאשם ענישה מתונה בדרך של עבודות שירות לצו צו מבחן בן 18 חודשים (ראו והשוו ע"פ 6161/16 יזרעאלוב נ' מדינת ישראל (20.2.2017); ע"פ 3363/23 יחיא נ' מדינת ישראל (30.7.2024)). עתירת ההגנה להסתפק בצו של"צ אינה נותנת ביטוי, ולו חלקי, לחומרת המעשים והאינטרסים הציבוריים המהותיים שעומדים מאחורי המלחמה העיקשת בנגע הסם.
- מובהר לנאשם כי אם יפסיק לשתף פעולה עם שירות המבחן, ניתן יהיה להפקיע את צו המבחן ולגזור עליו תחתיו עונש חלופי שעלול להיות עונש מאסר ממש.
20. אשר על כן אני גוזרת על הנאשם את העונשים כדלקמן:
- א. 6 חודשים שירוצו בדרך של עבודות שירות. הנאשם ירצה עבודות שירות במועצה דתית אזורית לכיש, החל מיום 1.4.25 (תשומת לב הממונה לשינוי מועד תחילת העבודות), בימים א'-ה', לפי טווח השעות שיקבע הממונה. במועד זה יתייצב הנאשם עד השעה 08:00 במשרדי הממונה שלוחת דרום, כמפורט בחוות דעת הממונה.
- ב. בית המשפט מבהיר לנאשם כי אם לא ישתף פעולה עם הממונה כנדרש, ניתן יהיה להפקיע העבודות ולהמירן במאסר ממש.
- ג. 6 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם עבירות סמים מסוג פשע במשך שלוש שנים מהיום.
- ד. קנס בסך 4,000 ש"ח או 30 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בחמישה תשלומים שווים ורצופים החל מיום 2.2.25. בהתאם לבקשת הנאשם תקוזז הפקדה ממ"י 38318-12-22 שלום ת"א.
- ה. מעמידה הנאשם בפיקוח שירות המבחן למשך 18 חודשים מהיום. הנאשם מוזהר כי העדר שיתוף פעולה יביא להפקעת הצו והטלת עונש אחר תחתיו.
- הסמים וכלים-יושמדו.
- זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך תוך 45 יום
- ניתן היום, כ"ט כסלו תשפ"ה, 30 דצמבר 2024, במעמד הצדדים.